

Statistik om läkemedel 2020

Blodtrycksmediciner är den grupp av läkemedel som hämtas ut av flest patienter. Fler kvinnor än män hämtar ut antidepressiva och smärtstillande läkemedel samt antibiotika. Andelen barn som får antibiotika minskade med 34 procent 2020.

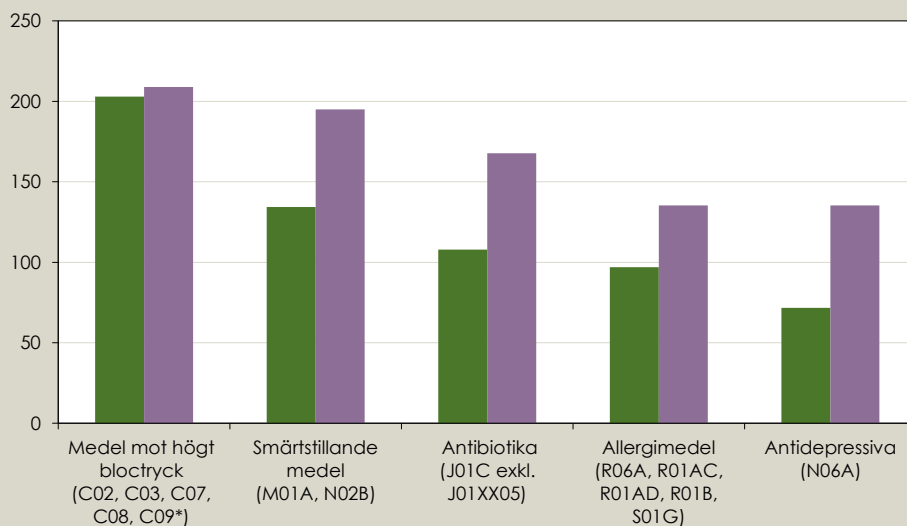
Blodtrycksmediciner hämtas ut av flest patienter

Under 2020 hämtade 65 procent av Sveriges befolkning ut minst ett receptförskrivet läkemedel. För kvinnor var andelen 73 procent, preventivmedel inkluderat. Motsvarande siffra för män var 57 procent. Medel mot högt blodtryck är den grupp av läkemedel som används av flest personer. Totalt hämtade drygt 2,1 miljoner patienter ut denna typ av läkemedel förra året. De närmast vanligaste grupperna är smärtstillande, antibiotika, allergimedel och antidepressiva läkemedel, som samtliga hämtas ut av fler kvinnor än män. Skillnaden är störst för antidepressiva medel, som förskrevs till 14 procent av kvinnorna jämfört med 7 procent av männen.

Figur 1. De fem vanligaste läkemedelsgrupper 2020, fördelat på kön

Antal patienter per 1000 invånare

■ Män ■ Kvinnor

Källa: läkemedelsregistret, Socialstyrelsen

* Exkl. C02AC02 och C07AA07

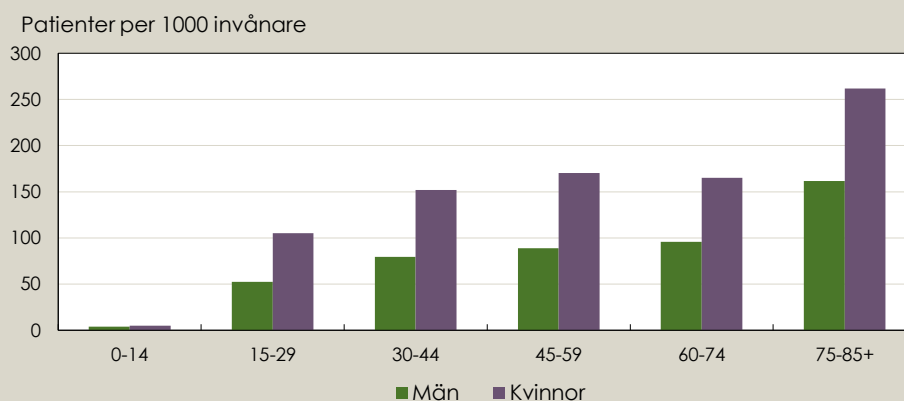
Om statistiken

Statistiken visar antal personer som minst en gång under ett år hämtat ut aktuellt läkemedel på apotek mot recept. Detta innebär att statistiken inte innefattar receptfri försäljning eller läkemedel som distribueras via institutioner med eget läkemedelsförråd t.ex. sjukhus.

Fler kvinnor än män använder antidepressiva läkemedel

I alla åldersgrupper är det fler kvinnor än män som använder antidepressiva läkemedel. Cirka 695 000 kvinnor och 372 000 män hämtade ut antidepressiva minst en gång under 2020. Skillnaden är störst i åldersgruppen 15–29 år där andelen kvinnor som får dessa läkemedel är 11 procent jämfört med 5 procent bland männen. Användandet är högst bland äldre över 75 år, där 26 procent av kvinnorna och 16 procent av männen hämtade ut denna typ av läkemedel.

Figur 2. Antidepressiva läkemedel per åldersgrupp, 2020

Källa: Läkemedelsregistret, Socialstyrelsen

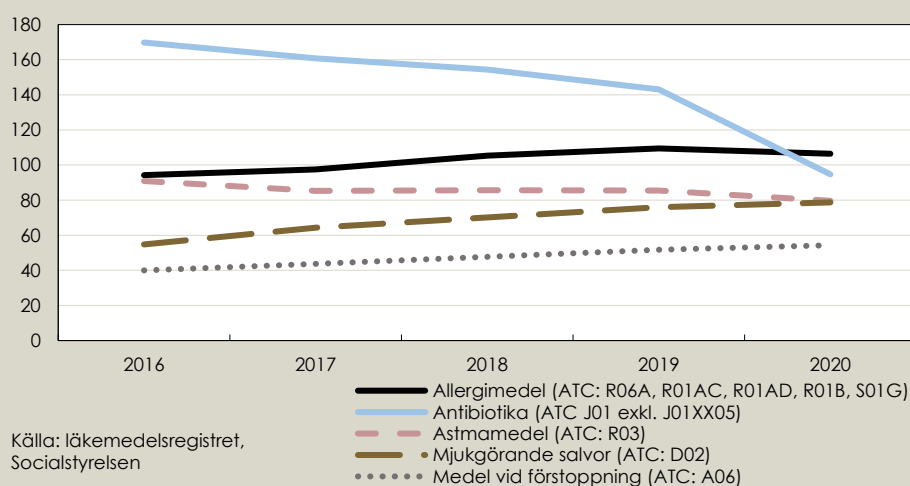
Användandet av antibiotika sjunker bland barn

De vanligaste läkemedelsgrupperna bland barn inkluderar allergimedel, antibiotika, astmamedel, medel vid förstoppning och mjukgörande salvor. Andelen barn som fick antibiotika förskrivet minskade med 34 procent mellan 2019 och 2020. Motsvarande andel för alla åldrar var 18 procent. Förskrivningen av antibiotika har gått ner varje år sedan 2007, men förra årets minskning var betydligt större än tidigare år. Den tydligare nedgången 2020 beror sannolikt på en minskad förekomst av infektioner till följd av ökad fysisk distansering och förbättrade hygienrutiner, samt att färre besök på vårdcentraler under pandemin kan ha medfört lägre förskrivning av antibiotika. Den minskade förskrivningen verkar inte har

lett till en ökning i allvarliga infektioner [1]. För allergimedel syns en svag nedgång i förskrivningen det senaste året efter att ha ökat under flera år. Allergimedel säljs även receptfritt, vilket innebär att all användning inte syns i denna statistik. Andelen barn som hämtade ut läkemedel mot astma på apotek har minskat med 13 procent sedan 2016, medan andelen för mjukgörande medel ökade med 44 procent under samma period. Totalt fick cirka 170 000 barn mjukgörande medel förskrivet under 2020. Även dessa läkemedel säljs också receptfritt. Från januari 2016 är läkemedel och varor som ingår i läkemedelsförmånen kostnadsfria för barn under 18 år.

Figur 3. Vanliga läkemedelsgrupper bland barn, 0 – 17 år, 2016 – 2020

Patienter per 1000 invånare

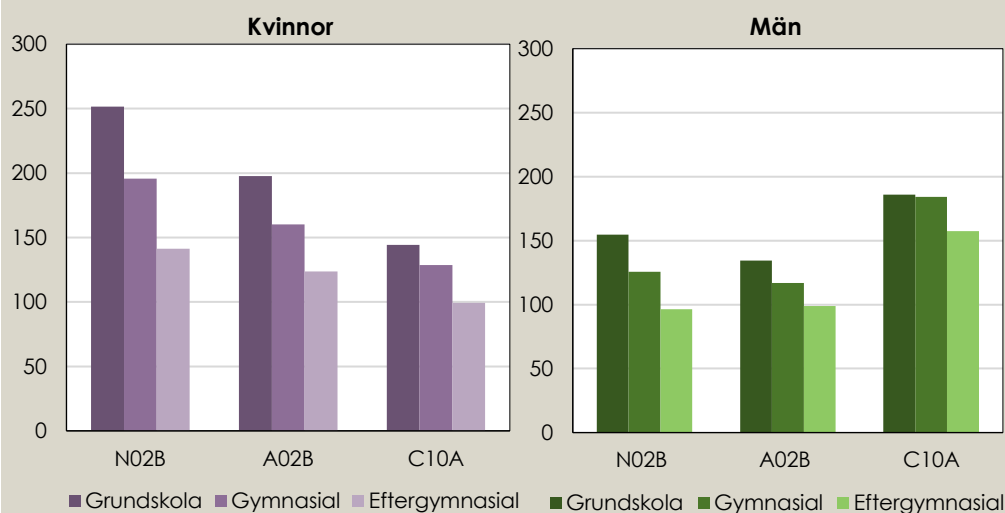
Paracetamol förskrivs mer till personer med lägre utbildningsnivå

Övriga analgetika och antipyretika är den vanligaste typen av smärtstillande medel och förskrivs ofta vid långvariga smärtor. I denna läkemedelsgrupp förskrivs nästan uteslutande paracetamol som också kan köpas receptfritt. Av de tre vanligaste läkemedelsgrupperna i åldern 35–79 år är det här de största skillnaderna i förskrivning mellan personer med olika utbildningsnivåer syns. Bland kvinnor med grundskola som högsta utbildningsnivå hämtar 25 procent ut denna typ av smärtstillande medel, jämfört med 14 procent av kvinnor med eftergymnasial utbildning. Motsvarande siffror för män är 15 respektive 10 procent.

Blodfettsänkande statiner i gruppen *medel som påverkar serumlipidnivåerna* används i större utsträckning av män, men här är skillnaderna mellan olika utbildningsnivåer mindre. Dessa läkemedel hämtas ut av 19 procent av män med enbart grundskoleutbildning jämfört med 16 procent av män med eftergymnasial utbildning. Även här är skillnaderna mellan utbildningsnivåer något större bland kvinnor, där motsvarande siffror är 14 respektive 10 procent.

Figur 4. Läkemedelsgrupper, 35 – 79 år, uppdelat på kön och utbildning 2020

Antal patienter per 1 000 invånare, åldersstandardiserade värden

Källa: läkemedelsregistret, Socialstyrelsen

N02B: Övriga analgetika och antipyretika
 A02B: Medel vid magsår och gastroesofageal refluxsjukdom
 C10A: Medel som påverkar serumlipidnivåerna

Referenser

1. Socialstyrelsen/Folkhälsomyndigheten. Minskad antibiotikaanvändning under covid-19-pandemin har inte lett till fler allvarliga infektioner. <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-12-7119.pdf>

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/lakemedel

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen

Kontakt:

Mikael Ohlin (statistikfrågor)

Telefon: 075-247 30 00

E-post: mikael.ohlin@socialstyrelsen.se

Erica Brostedt (läkemedelsfrågor)

075-247 30 00

erica.brostedt@socialstyrelsen.se